

Teised lained

Urmas Siigur – Eesti Arst

„Laine laine järel randa kandub, säääl siis jõuetuna liiva vaob“, laulis Georg Ots enam kui pool sajandit tagasi. Merelaineid me tavaliselt ei nummerda, erandiks kirjandus ja kunst, kus üheksas laine on saanud saatusliku ohu ja vääramatu jõu sünonüümiks (tuntuim kindlasti marinisti Ivan Aivazovski maal).

Lisaks päris mere lainetele on aga ka elumere lained, mis võivad meid samuti tabada üksteise järel ja ikka ootamatult. Täna räägime koroonaviiruse teisest lainest. Pärast rahulikku ja ilmselt ka mõnevõrra muretuks teinud suve on taas hoogsalt suurenenud nakatunute arv ja seda mitte ainult Eestis, vaid kogu maailmas.

Kas me oleme selleks teiseks laineiks paremini ette valmistatud kui esimeseks? Vastus selgub lõplikult pärast haiguslaine vaibumist, aga ilmselt saab see seni kogetu põhjal olema „jah ja ei“. Meil ei ole enam kisendavat puudust isikukaitsevahenditest ega testimisvõimekusest. Teisalt on viirus laiemalt kui esimese laine ajal murdnud sisse raviasutustesse ja levinud tervishoiupersonali hulgas. Kuigi haiglaravi vajajate ja

raskes seisundis haigete osahulk näib olevat oluliselt väiksem kui esimeses laines, on tegu ärevust tekitavate ilmingutega. Midagi on läinud teistmoodi, kui me tahtnuks.

Eesti riik on panustanud võitlusesse pandeemiaga väga palju vahendeid. Euromiljonid oleks kui saanud varasemast erineva kaalu. Meie tervishoiusüsteem on selle taudiga siimaaani hakkama saanud, ilma et ta toimepidevus tegelikku ohtu oleks sattunud, ja koroonalained, piirdugu nad kahega või tulgu neid või üheksa, „vaibuvad kord jõuetuna“ niikuinii. Kindlust selleks annab enneolematu mahus üleilmselt tehtav uurimistöö läbimurderavi ja vaktsiini leidmiseks. Ometi ei tohi me unustada, et epideemia ei ole ainuke oht, mis võib kaitseks ette valmistamata tervishoiusüsteemi tabada. On ka teisi ootamatuid laineid. Ohukohti on ohtralt, elektrivarustusest fataalsete tagajärgedega küberrünneteni ja nende kõigi kaitseks tuleb aegsasti valmistuda. Olgu selle meenutuseks järgnev dr Arvi Vase lugu mullusest sügistormist, kogetuna Lõuna-Eesti Haiglas.

Urmas Siigur